

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К.Д. Ушинського»

Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області

Одеський приватний заклад освіти «Тіква- Ор Sameax»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«МОДЕРНІЗАЦІЯ

**ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ»**

Одеса - 2024

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано до друку Вченою Радою

Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Протокол № 11 від 29 лютого 2024 р.

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 26-27 лютого 2024 року). Редколегія: І.А.Княжева, Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова, О. А. Галіцян, І. О. Бартенєва, І.С.Артемьєва, О.П.Ноздрова, П.П.Кинєва. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 204 с.

Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

© Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2024

© Нерубайський академічний ліцей № 1 Нерубайської
сільської ради,

Одеського району Одеської області, 2024

© Одеський приватний заклад освіти «Тіква - Ор
Самеах», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: РОЗВИТОК ЯКІСНОЇ ОСВІТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

1. С.П.Зубрицька Концептуальні засади Комплексної Стратегії розвитку Нерубайського академічного ліцею № 1 Нерубайської сільської ради.....	5
2. А.І.Ганєва Реалізація ціннісних орієнтирів базової середньої освіти в Нерубайському академічному ліцеї №1.....	19
3. Л.Б. Савеліч Інноваційний навчальний курс «Навчаємося жити в громаді» - ефективна громадянська освіта учнівської молоді.....	29
4. А.А. Майстренко Впровадження технологій STEM-освіти у процес навчання.....	39
5. О.І Кісіль Мотивація школярів до навчання на уроках з використанням міжпредметних зв'язків.....	47
6. О.А.Майстренко Нестандартні форми навчання в початковій школі.....	54
7. Л.А.Носик Модернізація освітнього процесу у територіальній громаді.....	59
8. Т.В.Прокопенко Ціннісні орієнтири курсу «Здоров'я, безпека та добробут» - основа здоров'язбережувального освітнього середовища у територіальній громаді.....	68
9. О.В.Струкова Розвиток якісної освіти в територіальній громаді.....	76
10. О.О.Чалюк Розвиток читацької компетентності учнів на уроках літературного читання в початковій школі.....	81

СЕКЦІЯ: ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

11. Л.О.Калінчук Девіантна поведінка підлітків як психолого-педагогічна проблема.....	88
12. Ю.В. Смокова Вектори психологічної корекції гіперактивності у дітей.....	97
13. Т.М. Копилова. Використання інтерактивних методів навчання в освітньому процесі початкової школи.....	110

6. Основи здоров'я 6–9 класи: навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698.

Струкова Оксана Валентинівна

*учитель зарубіжної літератури та української мови
Нерубайського академічного ліцею № 1 Нерубайської сільської
ради, Одеського району Одеської області*

РОЗВИТОК ЯКІСНОЇ ОСВІТИ В ТЕРИТОРІАДЬНІЙ ГРОМАДІ

*Вивчай все не з марнославства,
а задля практичної користі.
Георг Крістоф Ліхтенберг*

Анотація. У дослідженні зазначено, що забезпечення якісної освіти є важливою сходинкою для створення та функціонування сучасного якісного освітнього середовища. Наведено приклади активного залучення учнів до навчального процесу на уроках зарубіжної літератури, що сприяє інтелектуальному та культурному розвитку особистості, формує громадян з критичним мисленням та високою соціальною компетентністю.

Ключові слова: якісна освіта, уроки зарубіжної літератури, стандарт нового покоління.

Вступ. В сучасних вимогах освітніх стандартів освіта проголошена державним пріоритетом країни як основа соціального, політичного, економічного, духовного та культурного розвитку суспільства. Це є закономірним, адже інвестування в якісну освіту є важливим чинником економічного росту держави та соціального прогресу, найефективнішим засобом соціальних змін [4].

У дослідженні ми підкреслюємо, що забезпечення якісної освіти є важливою сходинкою для створення та

функціонування сучасного якісного освітнього середовища. Це завдання, в першу чергу, стоїть перед навчальними закладами різних типів (від дошкільних до закладів післядипломної освіти), але основна відповідальність покладена на загальноосвітню школу. Але не варто відкидати той факт, що не всі діти починають своє навчання з дитячого садочка, тому роль батьків у процесі формування «якісної освіти» також велика [2].

Результати та обговорення. У нормативних освітніх документах зазначено, що навчання впродовж життя — це одна з десяти ключових компетентностей, на розвиток яких спрямована Концепція Нової української школи. Тому якісна освіта відкриває можливість здобути затребувані сучасним суспільством знання, уміння та навички перед всіма учасниками освітнього процесу, а також застосовувати їх в реаліях сьогодення. Саме якісна освіта має безпосередній та найбільший вплив на особистість і суспільство, а отже є стандартом нового покоління.

Науковці (А. Зязюн, Є. Яковлєв) зазначають, що крізь призму нормативних документів поняття «якісної освіти» розглядається так: чи відповідають результати навчання тим вимогам та критеріям, які передбачені чинним законодавством та розробленим стандартам освіти й діючим програмам [2].

Вчені (Г. Бордовський, У. Парпан) наголошують, що якість освіти – комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості. Це певний рівень знань і вмінь, розумового, фізичного й морального розвитку, якого досягли випускники освітнього закладу відповідно до запланованих цілей навчання й виховання [5].

Формами оцінювання якості освіти в повній загальній середній освіті є:

- Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО/НМТ);
- Державна підсумкова атестація (ДПА);

- PISA (Програма міжнародного оцінювання учнів).

Ми хочемо у дослідженні акцентувати на тому, що якісна освіта є ключовим фактором розвитку кожного суспільства. Вона визначає майбутнє країни, сприяє інтелектуальному та культурному розвитку, формує громадян з критичним мисленням та високою соціальною компетентністю.

Вчені (В. Захаренко, Г. Лаврик) наголошують на тому, що якісна освіта – це процес передачі знань, навичок та цінностей, який відповідає найвищим стандартам якості та розвиває індивідуальні здібності кожного учня. Якісна освіта надає засоби для розвитку не тільки академічних, але й практичних та соціальних навичок, необхідних для успішної самореалізації у сучасному світі»[4].

Наприклад, Є. Яковлев зазначає, що основний принцип якісної освіти — це індивідуальний підхід. Якісна освіта враховує різницю в індивідуальних потребах та здібностях учнів, надаючи можливість персоналізованого навчання. Сьогодні вислів «всі діти різні, але кожна дитина – особистість» не сприймається як новий, це узагальнена інформація. Також психофізіологічні особливості дітей, різні рівні їх розумових здібностей закономірно вимагають неоднакових прийомів та завдань на уроках для забезпечення ефективного навчання кожної дитини»[4].

Ми у дослідженні наводимо приклади активного залучення учнів до навчального процесу на уроках зарубіжної літератури. На етапі оволодіння новим матеріалом, ми поступово залучали учнів до опанування нових знань. Для цього пропонували завдання, з якими дитина обов'язково впорається, тобто створювали ситуацію успіху, що надавало дитині впевненості у собі та позбавляло її айд негативного ставлення до навчального предмету. У домашніх завданнях індивідуальний підхід реалізували через різнорівневі домашні завдання. Наприклад, домашнє завдання із зарубіжної

літератури в 5 класі за твором «Фарбований шакал» (індійська народна казка):

Рівень I: переказувати казку «Фарбований шакал» за поданим планом.

Рівень II: доберіть цитати до пунктів поданого плану казки «Фарбований шакал» та перекажіть твір.

Рівень III: складіть цитатний план казки «Фарбований шакал» та перекажіть твір.

Видатний педагог В. О. Сухомлинський зазначав: «Дати дітям радість праці, радість успіху у навчанні, збудити в їхніх серцях почуття гордості, власної гідності – це перша заповідь виховання»[7]. Іншими словами, якісна освіта емоційно та психологічно комфортна для всіх учасників освітнього процесу, адже щаслива дитина — щасливі батьки.

Ще однією формулою у визначенні сучасного покоління дітей є вислів: «Ці діти інші, вони сприймають світ якимось не так». Тому реалізація якісної освіти потребує від вчителів та батьків креативності, яка стимулюватиме творчий розвиток учнів.

Наприклад, на уроках зарубіжної літератури під час вивчення лірики пропонували прочитати твори мовою оригіналу та зробити власний переклад (не обов'язково римований). Використовуючи модельну навчальну програму «Зарубіжна література (5-6 класи) для закладів загальної середньої освіти», рекомендовану Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795), під час вивчення теми «Слухаємо голоси природи» в 5 класі пропонували учням прослухати уривки з концертів «Пори року» Вівальді та поєднати поезію з музикою. Або діти могли самі запропонувати приклади музичного та образотворчого мистецтва, що відповідали тематиці віршів.

Ми у дослідженні наголошуємо на тому, що можливість вибору рівня підготовки до уроку, творчі завдання є чинниками активного залучення учнів до навчального

процесу. Це сприяє розвитку самодисципліни та дозволяє продемонструвати власні можливості в інших сферах. Наприклад, в інформаційній, коли діти використовують сучасні технології (гаджети, соціальні мережі) для реалізації навчальних проєктів. Але це виклик і для вчителів: для сучасного та ефективного уроку необхідні сучасні прийоми, методи та технології. Будь яка дитина потребує спілкування, тому зворотній зв'язок є невід'ємною складовою якісної освіти. Учні мають почути та проговорити враження від уроку, твору, можливо, письмово. Форма меседжа залежить від індивідуальних особливостей дитини. Зворотній зв'язок сприяє розвитку критичного мислення учнів.

Висновки Отже, окрім навчальних характеристик «якісна освіта» повинна включати виховну складову. Сучасний освітній процес неможливий без формування громадянських та соціальних компетентностей, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей [2].

Якісна освіта формує молоде покоління, надаючи інструменти для досягнення успіху та розвитку суспільства в цілому. Дотримання основних принципів якісної освіти гарантує підготовку громадян, які здатні до критичного мислення, інноваційного підходу та ефективної співпраці у глобальному світі.

Якісна освіта – це вклад у майбутнє. Забезпечення відповідного рівня якості є завданням для всіх суспільних суб'єктів, від учителів і батьків до уряду та громадських організацій. Тільки разом ми можемо створити умови для розвитку та процвітання нації.

Література

1. Модельні навчальні програми для 5 – 9 класів Нової української школи. Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

2. НУШ. Режим доступу: <https://nus.org.ua>

3. Лаврик Г.В. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство. Термінологічний словник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.

4. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. Зарубіжна література. 5 клас: підручник. Астон, 2022 .105 с.

5. Концепція якості освіти. Режим доступу: <https://osvita.in/ua/jakisna-osvita-standart-novogo-pokolinnja-rol-suchasnogo-vchitelja/>

6. Якісна освіта: <https://aisu.school/iakisna-osvita/>

7. В. Сухомлинський. Серце віддаю дітям. Київ.1969.134 с.

Чалюк Ольга Олександрівна

*вчитель початкових класів Нерубайського академічного ліцею
№ 1*

Нерубайської сільської ради, Одеського району Одеської області

РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Не дивіться на Україну, як на землю батьків.

Дивіться на неї,

як на землю своїх дітей.

І тоді прийдуть зміни...

С.Вакарчук

Анотація. У дослідженні зазначено, що вдосконалення навичок читання з використанням інтерактивних та дидактичних ігор, системи словникової роботи, вправ з розвитку техніки читання, міжпредметних